

ЛОМОНОСОВ
МИХАИЛ ВАСИЛЬЕВИЧ

"Ломоносов – безодня, зірок повна"

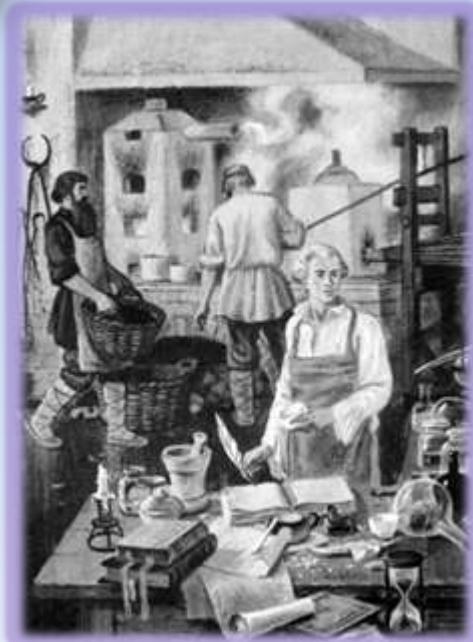
Віртуальна бібліографічна пам'ятка

Підготувала бібліотекар 1 кат. Генова О. В.

«Историк, ритор, механик,
химик, минералог,
художник и стихотворец,
он все испытал и все проник»

А. С. Пушкин

Врата вченості М. В. Ломоносова

«Арифметика»
Л. Магницького

«Граматика» М. Смотрицького

Псалтир Семіона
Полоцького

«Жажда науки была сильнейшею страстию сей души»

А. С. Пушкин

Слов'яно-греко-
латинська академія

1731   Москва

Академічний університет
1735
Санкт -Петербург

Марбурзький університет
1736-1741

«Он зрил сквозь целое столетье»

(Відкриття Ломоносова)

Хімія

Перша хімічна лабораторія

Основи фізичної хімії

Закон про збереження матерії і руху

ФІЗИКА

Атомно-молекулярна будова речовини

Молекулярно-кінетична теорія тепла

Теорія пружності газів

Вчення про світло і колір

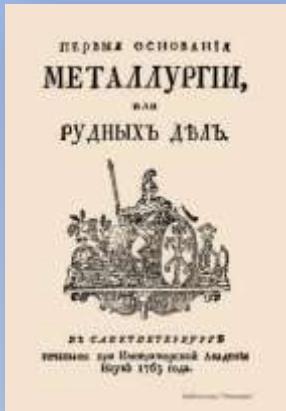
АСТРОНОМІЯ

Атмосферна електрика і сила тяжіння

Атмосфера на Венері

Оптичні прилади (ніchezорова труба, відбивний телескоп, дзеркальний телескоп та інші)

Гірнича справа

1757 "Слово о рождении металлов от трясения Земли"

1763 "Первые основания металлургии, или рудных дел"

Два додатка:

"О вольном движении воздуха, в рудниках примеченном"

"О слоях земных"

"Первые основания металлургии, или рудных дел"- перша
енциклопедія гірникої справи

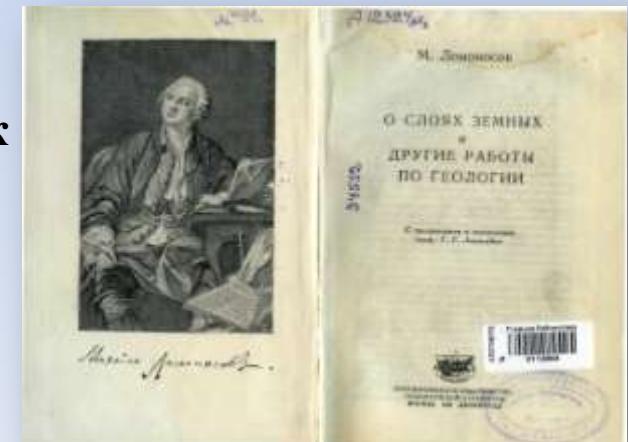
Опис мінералів і металів

Пристрій підземних виробок

Класифікація підземних виробок

Способи кріплення

Технологія отримання металів

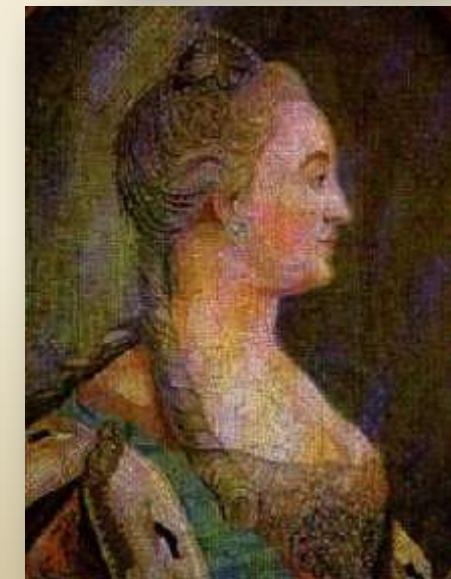

«Пою перед тобой в восторге похвалу,
Не камнем дорогим,
Не злату, но стеклу...»

М. В. Ломоносов

Ломоносов - художник

Автор 40 мозаїчних картин

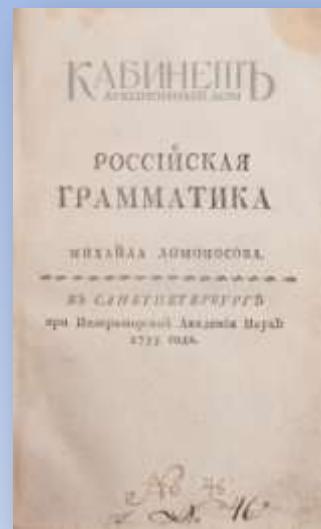
Ломоносов і філологія

Російська граматика

Риторика

Сіллаботонічне віршування

Ода нового типу

Пермінологія Ломоносова

атмосфера

квадрат

микроскоп

минус

горизонт

диаметр

хребет

формула

барометр

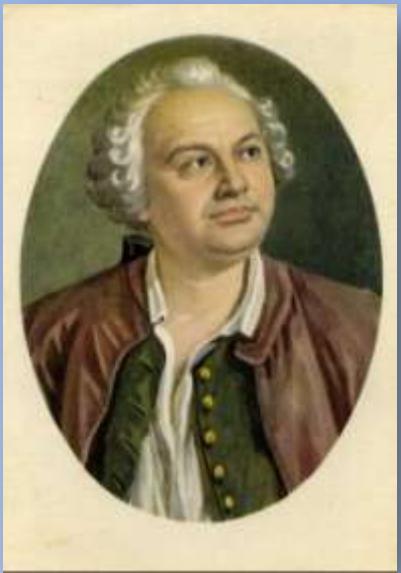
земная ось

плюс

горный

удельный вес

экспериментальная физика

6 кращих афоризмів Ломоносова:

Науки юношай питають

*Широко распостирает химия руки свои в дела
человеческие*

*Один опыт я ставлю выше, чем тысячу мнений, рожденных только
воображением*

Смутно пишут о том, что смутно себе представляют

*Математику уже за то любить следует, что она ум в порядок
приводит*

Льстивый человек мед на языке, а яд в сердце имеет

Список творів М. В. Ломоносова з фондів бібліотеки

1. Ломоносов М. В. Полное собрание сочинений. Т. 1 : Труды по физике и химии 1738-1746 гг. / М. В. Ломоносов. – М. : Изд-во АН СССР, 1950. – 619 с.
2. Ломоносов М. В. Полное собрание сочинений. Т. 2 : Труды по физике и химии, 1747-1752 / М. В. Ломоносов ; под ред. Вавилова С. И. – Л. ; М. : Изд-во АН СССР, 1951. – 726 с.
3. Ломоносов М. В. Полное собрание сочинений . Т. 4 : Труды по физике, астрономии и приборостроению, 1744-1765 / М. В. Ломоносов ; под ред. С. И. Вавилова. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1955. – 831 с.
4. Ломоносов М. В. Полное собрание сочинений. Т.6 : Труды по русской истории, общественно-экономическим вопросам и географии. 1747-1765 / М. В. Ломоносов ; под ред. Вавилова С.И. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1952. – 689 с.
5. Ломоносов М. В. Полное собрание сочинений. Т.7 : Труды по физиологии. 1739-1758 / М. В. Ломоносов ; под ред. Вавилова С.И. – М.; Л. : Изд-во АН СССР, 1952. – 995 с.
6. Ломоносов М. В. Полное собрание сочинений . Т. 8 : Поэзия. Ораторская проза. Надписи, 1732-1764 / М. В. Ломоносов ; под ред. С. И. Вавилова. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1959. – 1279 с.
7. Ломоносов М. В. Полное собрание сочинений. Т. 9 / М. В. Ломоносов ; под ред. Вавилова С. И. – М.; Л. : Изд-во АН СССР, 1955. – 1018 с.
8. Ломоносов М. В. Сочинения . Т. 8 : Переписка / М. В. Ломоносов ; под ред. С. И. Вавилова. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1948. – 800 с.
9. Ломоносов М. В. Полное собрание сочинений . Т. 10 : Служебные документы ; Письма. 1734-1765 гг. / М. В. Ломоносов. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1957. – 934 с.

10. Ломоносов М. В. Избранные произведения . Т.1 : Естественные науки и философия / М. В. Ломоносов ; АН СССР, Ин-т истории естествознания и техники ; под ред. С. Р. Микулинского. – М. : Наука, 1986. – 536 с.
11. Ломоносов М. В. Избранные сочинения. Т.2 : История. Философия. Поэзия / М. В. Ломоносов ; АН СССР, Ин-т истории естествознания и техники ; под ред. Г. В. Степанов. – М. : Наука, 1986. – 496 с.
12. Ломоносов М. В. Избранные труды по химии и физике : к 250-летию со дня рождения / М. В. Ломоносов ; под ред. А. В. Топчиева. – М. : Изд-во АН СССР, 1961. – 560 с.
13. Ломоносов М. В. Сборник статей и материалов . Т. 2 / М. В. Ломоносов ; под ред. А. И. Андреева, Л. Б. Модзалевского. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, [19-?]. – 303 с.
14. Ломоносов М. В. Сборник статей и материалов. Т. 3 / М. В. Ломоносов ; под ред. А. И. Андреева, С. И. Вавилова. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1951. – 632 с.
15. Ломоносов М. В. Сборник статей и материалов . Т.4 / М. В. Ломоносов ; под ред. А. И. Андреева, С. И. Вавилова. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1960. – 460 с.
16. Ломоносов М. В. Сочинения : в стихах : с биогр. очерком и портретом Ломоносова, гравированным на стали И. Ф. Дейнингером в Мюнхене / М. В. Ломоносов ; под ред. Арс. И. Введенского. – 3-е изд. – Санкт-Петербург : Изд. А. Ф. Маркса, 1904. – 346 с.
17. Ломоносов М. В. Сборник статей и материалов . Т.5 / М. В. Ломоносов ; под ред. А. И. Андреева, С. И. Вавилова. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1961. – 398 с.
18. Ломоносов М. В. Сборник статей и материалов. Т. 7 / М. В. Ломоносов ; под ред. А. И. Андреева, С. И. Вавилова. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1977. – 202 с.
19. Ломоносов М. В. О слоях земных и другие работы по геологии : с предисловием и пояснениями / М. В. Ломоносов. – М. ; Л. : Госгеолиздат, 1949. – 209 с.
20. Ломоносов М. В. Сочинения / М. В. Ломоносов ; сост., предисл., примеч. Е. Н. Лебедева. – М. : Современник, 1987. – 442 с. – (Классич. б-ка "Современника").

Викрастані матеріали:

<https://muzfond.com/search/михайлo%20ломоносов>; https://yandex.ua/images/search?source=qa&rdid=-12196&fctt=Ломоносов%20Михаїл Васильевич&img_url=http%3A%2F%2Fruru.focus.lv%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fstyles%2Fimage_530x367%2Fpublic%2Flomonosov.jpg&rpt=simage&redirint=14051930302